
Identitet og Fællesskab

Materielle
A5

Tid
30 min

Alder
10-12

Nøgleord: Skolemiljø, ligebehandling, LGBT, identitet

Indhold

En refleksionsøvelse, hvor eleverne via forskellige identitetsmarkører flytter rundt mellem forskellige grupperinger, illustreret ved kridtcirkler på gulvet. Derefter relaterer eleverne på baggrund af personlig identifikation til forskellige begreber og værdier vedrørende identitet, mangfoldighed og fællesskab.

Formål

- At eleverne udvikler en interesse i og forståelse for begreber såsom fællesskab, grupper og identitet.
- At eleverne reflekterer over, hvad de har til fælles med hinanden – og med andre mennesker – og hvad der kendetegner dem som individer.
- At eleverne bliver bevidste om, at de kan føle sig som en del af og identificere sig med flere forskellige grupper og fællesskaber, og at der findes variationer inden for en gruppe eller et fællesskab, da stort set ingen grupper er fuldstændig ensartede.

Fag

Dansk, kristendomskundskab, klassens time

Trinmål efter 6. klasse

- Dansk: udvikle et nuanceret ord- og begrebsforråd; bruge sproget til kontakt og som personligt udtryk.
- Kristendomskundskab: udtrykke sig om, hvad det vil sige at være menneske.

Tidsforbrug

30 minutter

Materialer

- Kridt
- Et lokale eller en legeplads, hvor der er plads til bevægelse, og hvor man kan tegne kridtcirkler på gulvet/jorden.

Vejledning

1. Forbered øvelsen

Tegn tre store kredt-cirkler på gulvet. De skal overlappe som vist på tegningen nedenfor.

2. Første runde

Vælg tre synlige markører, f.eks.:

- De, der har gummisko på
- De, der har kort hår
- De, der dyrker sport
- De, der har grønt tøj på

Fortæl eleverne, hvilken af de tre cirkler der repræsenterer hvilken markør, og bed dem stille sig ind i den eller de cirkler, der passer til dem, eller blive udenfor hvis ingen af dem passer. Understreg, at nogle af eleverne sikkert vil blive nødt til at stå i flere cirkler på samme tid.

3. Anden og tredje runde

Vælg nye markører for hhv. anden og tredje runde. Markørerne skal være mere uforanderlige og passe til klassen, f.eks.:

- De, der kan tale mere end ét sprog
- De, der praktiserer en bestemt tro eller religion
- De, der har søskende
- De, der har slægtninge i udlandet

4. Fjerde runde

Bed gruppen om at komme i tanker om tre markører, der passer på dem alle sammen, så alle eleverne skal stå ude i midten, hvor de tre cirkler overlapper. Sørg for, at alle eleverne prøver at være en del af en eller flere cirkler, sådan at ingen føler sig fuldstændig isoleret fra de andre.

5. Rund øvelsen af med at stille spørgsmål som f.eks.:

- Var øvelsen let eller svær – hvorfor?
- Fandt du på noget, som passede på alle i klassen – og hvad syntes du om dét?
- Bed eleverne komme med eksempler på grupper, klubber eller fællesskaber, som de er med i, og hvad de betyder for dem.
- Kan du være dig selv i alle grupperne, eller er der nogle steder, hvor du føler dig bedre tilpas end andre?
- Hvad skal der til, for at du føler dig tryk i et fællesskab?
- Hvad kan få dig til at føle dig mindre tryk i et fællesskab?
- Har du oplevet at blive behandlet anderledes pga. dit tilhørsforhold til en gruppe eller et fællesskab (f.eks. i forhold til din alder, religion eller køn)?
- Hvilke positive ting har du fået ud af at være en del af et fællesskab eller en gruppe?
- Tror du, at den måde, du tænker på og betragter verden, er påvirket af det samfund, du voksede op i, eller de fællesskaber, du er en del af?
- Hvordan ville du have det, hvis du ikke længere måtte være med i en gruppe, der betyder meget for dig?

Tip til læreren

En vigtig pointe i denne øvelse er, at der er forskel på mangfoldighed og fællesskaber, men at det ene ikke udelukker det andet. Tværtimod er de to størrelser gensidigt frugtbare, da der er behov for mange forskellige mennesker, som kan og ønsker at bidrage med forskellige ting til alles bedste. Endvidere kan spørgsmålene og refleksionerne relateret til denne øvelse give eleverne nye perspektiver på deres egen baggrund og identitet samt disses vigtighed for den enkeltes vækstbetingelser – og at vigtigheden gælder for alle mennesker uanset holdninger og værdier.

Denne aktivitet skulle også gerne inspirere eleverne til at tænke over, hvad de har til fælles med både deres klassekammerater og andre mennesker i verden – såvel fysisk og i dagligdagen som i forhold til alle mulige aktiviteter og fællesskaber, der har personlig betydning for dem. Det kan f.eks. være en fodboldklub, en vennekreds, familien, religion eller tro, nationalitet el.lign. På samme tid burde øvelsen også gerne give anledning til refleksioner over, hvorvidt den enkelte føler, at der er noget særligt, der adskiller vedkommende fra andre. Endelig kan du med udgangspunkt i de gruppeformationer, der opstod i løbet af øvelsen, uddybe, hvor mange forskellige fællesskaber der er repræsenteret i gruppen, og hvordan de kan berige gruppen som helhed.

Anbefalinger

Det anbefales, at I arbejder med "Grundregler", inden I går i gang med denne øvelse.

Det kan være en god ide at lave denne øvelse med klassen, før I fortsætter med de mere normkritiske øvelser, som direkte omhandler LGBT-emner, såsom "Min familie", "Den hemmelige identitet", "At være sig selv" og "Et eventyr".

I "Et eventyr" lærer eleverne at sætte spørgsmålstejn ved normer for kønsidentitet og seksuel orientering og analysere, *hvordan* og *hvorfor* nogle mennesker oplever diskrimination.

I "Hvad er en familie?" får eleverne mulighed for at udforske forskellige familiestrukturer og skærpe deres analytiske evner i forhold til begrebet 'familie' samt forskellige måder at vokse op på.

Hvis du ønsker at arbejde yderligere med temaet normer, identitet og det at 'passe ind', kan du bruge øvelsen "At være sig selv", der handler om, hvordan samfundsnormer påvirker vores adfærd og selvopfattelse samt opfattelse af andre mennesker.

Endelig kan du supplere med øvelsen "Den hemmelige identitet", hvor eleverne skal forestille sig, hvordan det ville være for dem ikke at kunne udtrykke en del af deres egen identitet, f.eks. i forhold til seksuel orientering, kønsidentitet og det at springe ud. I løbet af øvelsen reflekterer eleverne over deres holdninger og værdier, samt hvad man kan gøre, hvis man ikke blot vil være passiv tilskuer til fordomme og mobning.